

Beleidsdocument incidentenbestrijding op het water

Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek

Versie	Door	Datum	Opmerking
0.1.	PW	20201103	Eerste concept
0.2.	PW	20201110	Reactie PS verwerkt
1.0.	PW	20201201	Reacties JR/EF/VH/MV + input AOOV gemeenten verwerkt
1.1.	PW	20210114	Samenvatting toegevoegd

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
Inleiding	6
1. Uitgangspunten incidentenbestrijding op het water	8
1.1. Wet- en regelgeving	8
1.1.2. Wet Veiligheidsregio's	8
1.1.2. Samenwerkingsregeling Incidentenbestrijding IJsselmeergebied	8
1.1.3. Landelijke handreikingen en documenten	8
1.2. Bestuurlijke uitgangspunten	9
1.2.1. Beleggen taken incidentenbestrijding op het water	9
1.2.2. Binnendijkse wateren	9
1.2.3. Buitendijkse wateren (Randmeren)	9
1.2.4. Samenwerking Flevoland	9
1.3. Procesverantwoordelijkheden Brandweer.....	9
2. Uitgangspunten optreden brandweer incidentenbestrijding op het water	10
2.1. Uitgangspunten voor de processen waarvoor de brandweer verantwoordelijk is.....	10
2.2. Ondersteuning ketenpartners	11
2.3. Ondersteuning gemeenten	11
2.4. Particuliere instanties en reddingsbrigades	11
2.5. Nationale Reddingsvloot (NRV)	11
2.6. Prestatienormen.....	11
3. Gebiedsbeschrijving	14
3.1. De randmeren (SAMIJ-gebied)	14
3.2. De plassen.....	14
3.3. Het Naardermeer	14
3.4. De Vecht	15
3.5. Amsterdam-Rijnkanaal	15
4. Incidentenhistorie	16
4.1. Incidentenhistorie in cijfers	16
4.2. Incidentenhistorie geografisch.....	17
Meldingen / inzetten waterongevallen	17
Meldingen / inzetten brandweer hulpboten.....	17
4.3. Algemeen beeld incidentenhistorie	18
5. Risicobenadering vanuit scenario's	19
5.1. Sturingsdriehoek als basis	19

5.2. Uitwerking in standaard scenario's	20
Bijlage - Standaard scenario's brandweer Gooi & Vechtstreek op basis van sturingsdriehoek....	21
1. Search and rescue (SAR) in binnen- en buitendijks gebied	21
2. Grijp- en oppervlakteredding	22
3. Reddingsduiken	22
4. Brandbestrijding	23
5. Technische Hulpverlening (THV)	24
6. Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS)	24
7. Luchtvaartincidenten boven water of waterrijke natuurgebieden.....	25

Samenvatting

De bestrijding van incidenten op het water in de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Bestuurlijk

1. Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek bepaalt dat de taken die zijn verbonden aan het bestrijden van incidenten op het water (IBOW) worden belegd bij de Brandweer Gooi & Vechtstreek (BGV).
2. De BGV is verantwoordelijk voor het redden van mens en dier en IBOW in het algemeen in en op binnendijkse wateren. Dit binnen de kaders van de processen waarvoor de Brandweer op basis van wet- en regelgeving verantwoordelijk is¹.
3. De incidenten op buitendijkse wateren (IJsselmeergebied/randmeren) worden bestreden op basis van de afspraken die zijn vastgelegd in de SAMIJ-regeling. Sinds 2010 is de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek participant in deze regeling.
4. Vanuit de samenwerking met de VR Flevoland wordt de incidentenbestrijding op het water in de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek zoveel als mogelijk op gelijke wijze georganiseerd. De eenheden in de VR Flevoland worden meegewogen in het bepalen van de slagkracht voor het bestrijden van incidenten in de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek.

Operationele uitgangspunten

1. De BGV zet eenheden in bij waterincidenten met een levensbedreigend karakter voor personen en/of opvarenden die te water kunnen raken of zijn geraakt.
2. De inzet voor brandbestrijding is gericht op het bestrijden van beginnende branden ter ondersteuning van redding.
3. Alleen wanneer dit veilig en verantwoord kan wordt 'offensief' opgetreden in geval van dreigend explosiegevaar op schepen. Wanneer dit niet mogelijk is treedt de brandweer uitsluitend defensief op. Het defensieve optreden van de BGV is nader toegelicht in het Beleidsdocument IBOW.
4. De BGV is voorbereid op het bestrijden van branden in 'natte natuurgebieden' binnen de regio. Dit wanneer dit veilig en verantwoord is en de toegankelijkheid/infrastructuur van het gebied dit toelaat.
5. De BGV ondersteunt op verzoek en onder verantwoordelijkheid van ketenpartners de bestrijding van waterincidenten waarvoor de brandweer geen procesverantwoordelijkheid draagt.
6. De BGV ondersteunt op verzoek en onder verantwoordelijkheid van gemeenten de uitvoering van taken in het kader van openbare orde en veiligheid.
7. De BGV houdt bij het bepalen van het beleid en werkwijzen voor IBOW geen rekening met particuliere instanties en lokale reddingsbrigades die zich bevinden op en om het water. Als de situatie zich voordoet wordt situationeel samengewerkt met lokale reddingsbrigades.
8. De BGV heeft een convenant afgesloten met de Nationale Reddingsvloot (NRV) en heeft hiermee de verplichting tot het leveren van één boot aan de NRV. Aan deze afspraak kan vanuit de reguliere capaciteit worden voldaan.

¹ De Brandweer is verantwoordelijk voor de processen mens en dier in nood, ongevallen met gevaarlijke stoffen en brand en/of explosie of het gevaar hierop.

Prestatienormen

1. Voor het uitvoeren van grijp- en oppervlaktereddingen bereid de BGV zich voor op basis van de Landelijke Handreiking Grijp- en Oppervlakteredding van Brandweer Nederland.
2. Elke basiseenheid is in staat om een grijpredding uit te voeren. De opkomsttijd is hierbij gelijk aan de opkomsttijd die is vastgelegd in het dekkingsplan van de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek.
3. De BGV heeft negen regionale oppervlaktereddingsteams (OVRT). De maximale opkomsttijd van een OVRT bedraagt 15 minuten. De incidentlocatie op de wal is hierbij het referentiepunt.
4. De BGV heeft één regionaal duikteam. De maximale opkomsttijd van dit duikteam bedraagt 30 minuten waarbij de incidentlocatie op de wal het referentiepunt is.
5. De inzet van het duikteam richt zich op het zogenoemde 'gouden uur'. Eenheden van de brandweer worden tot maximaal 1 uur na het verstrijken van het 'gouden uur' ingezet.
6. De BGV heeft drie brandweer hulpboten (BHB) op een trailer beschikbaar. De maximale opkomsttijd bedraagt 30 minuten. De incidentlocatie op de wal is hierbij het referentiepunt.

Risicobenadering vanuit scenario's

1. De BGV bereid zich voor op incidenten op het water op basis van de sturingsdriehoek. Hierin wordt onderscheid gemaakt in 3 incidentsoorten:
 - a. Standaard incidenten
 - b. Standaardafwijking
 - c. Afwijking
2. De BGV is voorbereid op het bestrijden van 'standaard incidenten' en incidenten die vallen in de categorie 'standaardafwijking'. Voor deze incidenten heeft de BGV een resultaatverplichting die afneemt naarmate de complexiteit van het incident toeneemt. De BGV bereid zich niet specifiek voor op incidenten die vallen in de categorie 'afwijking'. Dit zijn incidenten die slechts zeer zelden voorkomen en die alleen bestreden kunnen worden op basis van interregionale samenwerking.
3. De BGV heeft op basis van de sturingsdriehoek, incidentenhistorie en een gebiedsinventarisatie scenario's uitgewerkt die zijn opgenomen als bijlage van het Beleidsdocument IBOW.

Inleiding

Algemeen

Op dit moment is de regio Gooi en Vechtstreek de incidentenbestrijding op het water nog georganiseerd vanuit een lokaal perspectief. Vanuit dit perspectief is niet of nauwelijks rekening gehouden met de mogelijkheden die regionale samenwerking biedt om de aanpak van incidenten op het water effectiever en op een kwalitatief hoger niveau uit te voeren.

Relatie met de Wet Veiligheidsregio's

De taken die behoren bij het organiseren van de incidentenbestrijding op het water zijn vanuit de Wet Veiligheidsregio's voor een belangrijk deel geen onderdeel van de taken van de Regionale Brandweer.

Een aanwijzing vanuit het Bestuur van de Veiligheidsregio is nodig om de verantwoordelijkheden voor en de uitvoering van incidentenbestrijding op het water formeel te borgen. Het Bestuur heeft hierbij de ruimte om deze taken niet aan de Regionale Brandweer toe te wijzen maar aan een andere (particuliere) partij.

Doel van dit document

Doel van dit beleidsdocument is het vaststellen van een fundament voor het inrichten en onderhouden van een regionale en adequate organisatie voor incidentbestrijding op het water. Het uitgangspunt hierbij is dat het Bestuur de Regionale Brandweer Gooi en Vechtstreek aanwijst als verantwoordelijke voor incidentenbestrijding op het water.

Een tweede doel van dit document is van het vastleggen van regionale kaders voor het bestrijden van incidenten op het water. Een afweging van risico's, aanrijtijden, middelen en training zijn onderdeel van dit kader.

Met het vaststellen van dit beleidsdocument worden afspraken vastgelegd over de kwaliteit van de dienstverlening en het verbeteren van deze dienstverlening.

In dit document wordt onderscheid gemaakt tussen binnendijks- en buitendijks gebied. Onder dit laatste vallen de randmeren en in deze wateren is de zogenoemde SAMIJ-regeling van toepassing. De Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek maakt onderdeel uit van deze regeling. Volledige implementatie van deze regeling is een belangrijk uitgangspunt binnen dit beleidsdocument.

Crisistype zoals overstromingen zijn geen onderdeel van dit beleidsdocument. Deze behoren tot de scope van het regionaal risicoprofiel en –plan en zijn als gevolg hiervan onderdeel van de multidisciplinaire beleids- en planvorming.

Het beoogde effect van dit beleid

Het effect van de invoering van de uitgangspunten van dit beleidsdocument is dat de incidentenbestrijding op het water vanuit een regionale aanpak wordt georganiseerd op basis van risico-oriëntatie. Effectieve, kwalitatief goede en gelijkwaardige zorg voor de gehele regio is hiermee het beoogde resultaat van het project.

Samenwerking met de Veiligheidsregio Flevoland

De voorgestelde inrichting voor de regionale organisatie van incidentenbestrijding op het water is zoveel als mogelijk afgestemd op de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten die in de Veiligheidsregio Flevoland worden gehanteerd. Met het vaststellen van dit inrichtingsvoorstel wordt hierdoor ook een belangrijke stap voorwaarts gezet in het harmoniseren van het operationele optreden op het water.

Dynamisch document

Er zijn veel ontwikkelingen gepland of te verwachten op en om het water in de regio Gooi en Vechtstreek. Niet alleen hebben gemeenten plannen voor de ontwikkeling van jachthavens en recreatiewoningen langs het water, er zijn ook ontwikkelingen voorzienbaar op bijvoorbeeld het gebied van alternatieve energie voor aandrijvingen van boten of de energievoorziening van recreatiewoningen en andere objecten. Dit vraagt continu aandacht en om deze reden zal dit document eens per vier jaar worden herijkt en aangepast worden aan de realiteit van dat moment.

Verantwoording implementatie

Na instemming met dit document worden er binnen de BGV een aantal activiteiten gestart voor de volledige implementatie van dit beleidsdocument. In december 2021 zal een rapportage worden opgeleverd aan het Algemeen Bestuur waarin wordt weergegeven welke voortgang is gerealiseerd in de effectuering van dit beleidsdocument.

1. Uitgangspunten incidentenbestrijding op het water

1.1. Wet- en regelgeving

1.1.2. Wet Veiligheidsregio's

In de Wet Veiligheidsregio's (WVR) zijn de taken van de Brandweer voor het bestrijden van incidenten op het water niet specifiek beschreven. Wel is opgenomen dat de Brandweer verantwoordelijk is voor het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

In het Besluit Veiligheidsregio's wordt wel een verwijzing gemaakt naar de taken van de Brandweer bij waterongevallen. In artikel 3.1.2. van dit besluit wordt benoemd dat een basisbrandweereenheid in staat moet zijn om ondersteunende taken te vervullen bij waterongevallen. In artikel 3.1.4. wordt deze taak eveneens benoemd voor een ondersteuningseenheid voor hulpverlening. In genoemde artikelen of in andere delen van dit besluit worden verder geen specifieke aanwijzingen gegeven over de manier waarop invulling aan deze ondersteunende taken gegeven moet worden.

De primaire verantwoordelijkheid voor het redden van mensen en dieren is belegd bij het College van Burgemeester en Wethouders. Op basis van de Wet Veiligheidsregio's zijn de hierbij behorende taken en verantwoordelijkheden overgedragen aan het Bestuur van de Veiligheidsregio. Vanuit dit mandaat bepaalt het Bestuur bij welke partij de verantwoordelijkheid voor incidentenbestrijding op het water wordt belegd. Het ligt voor de hand om deze verantwoordelijkheid, gelijk aan de huidige (informele) situatie, te beleggen bij de Brandweer. Er is echter ook ruimte om deze verantwoordelijkheid bij een andere (particuliere) partij te beleggen.

In dit document is het uitgangspunt dat deze verantwoordelijkheid grotendeels wordt belegd bij de Regionale Brandweer. Voor een specifiek deel van het verzorgingsgebied wordt deze verantwoordelijkheid belegd bij een andere partij te weten het Kustwachtcentrum (KWC).

1.1.2. Samenwerkingsregeling Incidentenbestrijding IJsselmeergebied

De VGV heeft in 2010 de SAMIJ-regeling ondertekend. In deze regeling zijn afspraken vastgelegd voor de bestrijding van incidenten in het IJsselmeergebied. Deze regeling is dan ook onderdeel van de uitgangspunten van dit beleidsdocument.

Concreet betekent dit dat de kustwacht voor het IJsselmeergebied optreedt als procesverantwoordelijke voor *Search and rescue taken* (SAR) in buitendijks gebied, met uitzondering van de havengebieden binnen de havenhoofden.

1.1.3. Landelijke handreikingen en documenten

Bij het ontwikkelen (en later implementeren) van dit beleid zijn of worden de volgende landelijke documenten als basis benut:

- *Handboek Incidentenbestrijding op het water* (IFV - 2^e uitgave mei 2015)
- *Landelijke Handreiking Grijp- en Oppervlakteredding bij waterongevallen* (Brandweer NL – 2018)
- *Visie Waterongevallenbeheersing 2010-2014*² (Brandweer NL)
- *Werkinstructie werken onder overdruk Brandweer* (Brandweer NL – 2020)
- *Incidentbestrijdingsplan IJsselmeergebied* (SAMIJ – februari 2018)

² In 2020 is een project gestart om deze te herijken. Brandweer Gooi & Vechtstreek zal de uitkomsten van deze herziening volgen.

1.2. Bestuurlijke uitgangspunten

1.2.1. Beleggen taken incidentenbestrijding op het water

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek (VGV) bepaalt dat de taken die zijn verbonden aan het bestrijden van incidenten op het water worden belegd bij de (regionale) brandweer.

Binnen bovenstaande aanwijzing wordt onderscheid gemaakt tussen incidenten op het binnenwater (binnendijks) en incidenten in de delen van het IJsselmeergebied (de randmeren) welke vallen binnen het verzorgingsgebied van de VGV.

1.2.2. Binnendijkse wateren

In binnenwateren is de brandweer verantwoordelijk voor het redden van mensen en dier en het bestrijden van incidenten in en op het water. Dit binnen de kaders van de processen waarvoor de brandweer op basis van wet- en regelgeving verantwoordelijk is.

1.2.3. Buitendijkse wateren (Randmeren)

De VGV heeft in 2010 de SAMIJ-regeling ondertekend. In deze regeling zijn afspraken vastgelegd voor de bestrijding van incidenten in het IJsselmeergebied.

Concreet betekent dit dat de kustwacht voor het IJsselmeergebied optreedt als procesverantwoordelijke voor *Search and rescue taken* (SAR) in buitendijks gebied, met uitzondering van de havengebieden binnen de havenhoofden.

1.2.4. Samenwerking Flevoland

De Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek, de Veiligheidsregio Flevoland en de beide brandweerorganisaties werken intensief samen. Vanuit deze samenwerking is het streven het beleid en de organisatie voor incidentenbestrijding op het water zoveel als mogelijk gelijk of gelijkwaardig in te vullen. Waar nodig kan, op basis van een risicoafweging, afgeweken worden van dit uitgangspunt.

1.3. Procesverantwoordelijkheden Brandweer

Dit beleidsdocument is gericht op de scenario's voor incidentenbestrijding op het water waarvoor de brandweer procesverantwoordelijkheid draagt. Dit betreft de volgende scenario's:

1. Mens en dier in nood
2. Ongevallen met gevaarlijke stoffen
3. Brand en/of explosie of het gevaar hierop

In het geval van mens en dier in nood in buitendijks gebied (SAMIJ) gebied is het Kustwachtcentrum procesverantwoordelijk. De brandweer heeft, indien gevraagd, bij dergelijke incidenten een ondersteunende rol.

2. Uitgangspunten optreden brandweer incidentenbestrijding op het water

2.1. Uitgangspunten voor de processen waarvoor de brandweer verantwoordelijk is
De Brandweer Gooi & Vechtstreek (BGV) hanteert, voor de processen waarvoor zij verantwoordelijk is, de volgende uitgangspunten bij het bestrijden van incidenten op het water:

1. De brandweer zet eenheden bij waterincidenten met een levensbedreigend karakter voor opvarende en/of personen die te water kunnen raken en/of te water zijn geraakt;
2. De inzet voor brandbestrijding op het water is gericht op het bestrijden van beginnende branden ter ondersteuning van redding.
3. Alleen wanneer dit veilig en verantwoord kan wordt 'offensief' opgetreden bij bestrijding van dreigend explosiegevaar op schepen. Dit met als doel om maatregelen te treffen om een explosie te voorkomen of het effect van een explosie te beperken. Wanneer een dergelijke inzet niet veilig en verantwoord uitgevoerd kan worden treedt de brandweer 'defensief' op.
4. De brandweer zet defensief in bij:
 - a. Bestrijding van grotere branden op schepen.
 - b. Branden in scheepsladingen.
 - c. Branden in moeilijk bereikbare en door water omsloten natuurterreinen.
 - d. Situaties waarin offensieve brandbestrijding niet op een veilige en verantwoorde manier mogelijk is.
5. De brandweer treedt defensief op bij de bestrijding van ongevallen met schadelijke/gevaarlijke stoffen op schepen. In dergelijke situaties wordt de inzet gericht op:
 - a. Het voorkomen van verspreiding van schadelijke/gevaarlijke stoffen.
 - b. Het beperken van blootstelling aan schadelijke/gevaarlijke stoffen.
6. De brandweer is voorbereid op het bestrijden van branden in 'natte natuurgebieden' binnen de regio. Dit wanneer dit veilig en verantwoord mogelijk is en de toegankelijkheid/infrastructuur van een gebied dit toelaat.
7. De brandweerpost Huizen is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de brandweertaken op de Randmeren. In overeenstemming met de afspraken in de SAMIJ-regeling worden deze taken uitgevoerd met ondersteuning van de KNRM. Om deze samenwerking te borgen zijn de afspraken hierover vastgelegd in een 'opstapregeling'.
8. De BGV zet geen eigen boten in binnen de grenzen van het SAMIJ-gebied. Onder strikte voorwaarden is een uitzondering toegestaan voor de boot van het duikteam van de BGV. Deze voor waarden zijn verwerkt in interne procedures en de werkinstructie duiken.

2.2. Ondersteuning ketenpartners

1. De BGV ondersteunt op verzoek en onder verantwoordelijkheid van ketenpartners ondersteuning bij de bestrijding van:
 - a. Wateroppervlaktereiniging.
 - b. Ecologische incidenten als gevolg van een aanvaring.
 - c. Losgeslagen schepen, objecten en lading.
 - d. Ordeverstoringen.

2.3. Ondersteuning gemeenten

1. De BGV ondersteunt op verzoek en onder verantwoordelijkheid van gemeenten de uitvoering van taken in het kader van openbare orde en veiligheid.

2.4. Particuliere instanties en reddingsbrigades

1. De BGV houdt bij het bepalen van het beleid en werkwijzen voor incidentenbestrijding op het water geen rekening met particuliere instanties en lokale reddingsbrigades die zich bevinden op en om het water.
2. Tijdens incidenten kan, in de mogelijkheid zich voordoet, situationeel worden samengewerkt met lokale reddingsbrigades.
3. De BGV gaat geen formele samenwerkingsverbanden aan met particuliere instanties en/of lokale reddingsbrigades.

2.5. Nationale Reddingsvloot (NRV)

9. De BGV heeft een convenant afgesloten met de NRV. Op basis van de afspraken in dit convenant heeft de BGV, in voorkomende gevallen, de verplichting tot het leveren van een boot aan de NRV. Aan deze afspraak kan vanuit de reguliere capaciteit worden voldaan.

2.6. Prestatienormen

1. De BGV hanteert drie typen reddingen bij waterincidenten en is in staat om 24/7 deze reddingen uit te voeren.

Grijpredding	Oppervlakterredding	Reddingsduik
Basiseenheid	Oppervlakterreddingsteam (OVRT)	Duikteam
Tot 15 meter van de wal of boot. Waterdiepte tot 1,5 meter.	Tot 200 meter van de wal of boot.	Duikdiepte maximaal 15 meter. Tot circa 50 meter van de wal of boot.

Voor de uitvoering van genoemde reddingen hanteert de BGV de volgende uitgangspunten:

- a. Elke basiseenheid is in staat om een grijpredding uit te voeren. De maximale opkomsttijd van deze eenheid is gelijk aan de opkomsttijd die is vastgelegd in het dekkingsplan voor brandbestrijding. Alle basiseenheden in regio zijn voor de uitvoering van deze taak op gelijke wijze uitgerust en voorbereid.
- b. Op de 3 posten wordt een regionaal OVRT geplaatst. Dit is een aanvullende taak met een opkomsttijd van 15 minuten.

- c. Een OVRT³ wordt geplaatst op de posten:
 - 1. Hilversum
 - 2. Naarden
 - 3. Nederhorst den Berg (tevens duikteam)
 - 4. 's Gravenland
 - 5. Blaricum
 - 6. Muiden
 - 7. Muiderberg
 - 8. Loosdrecht
 - 9. Weesp
 - d. Op de post Nederhorst den Berg is een regionaal duikteam geplaatst. De opkomsttijd van het duikteam is:
 - 1. 30 minuten voor incidenten in binnendijks gebied.
 - 2. 30 minuten voor incidenten in buitendijks gebied op basis van aankomst op de lanceer- of opstapplaats.
 - e. Het duikteam is ook uitgerust als OVRT en heeft voor deze taak, gelijk aan andere OVRT, een opkomsttijd van 15 minuten.
 - f. Elke basiseenheid is in staat om een inzet van een OVRT of het duikteam te ondersteunen.
2. Bij de inzet van een duikteam wordt het zogenoemde 'gouden uur'⁴ als uitgangspunt gehanteerd. Eenheden van de brandweer worden tot maximaal 1 uur na het verstrijken van dit gouden uur ingezet. Afwijken van deze regel kan alleen na instemming van de hoogst operationeel leidinggevende.
 3. Op verzoek van het Kustwachtcentrum (KWC) kan ondersteuning door het duikteam worden geboden in SAMIJ-gebied. Deze ondersteuning wordt alleen geleverd als de locatie van ondergaan van een drenkeling binnen een gebied van 50 bij 50 meter is aan te duiden.
 4. Gelijk aan het dekkingsplan voor de reguliere brandweezorg wordt bij de bepaling van de prestatienormen voor alle betrokken eenheden geen rekening gehouden met gelijktijdige incidenten.
 5. Op 3 posten wordt een regionale Brandweershulpboot (BHB) geplaatst. Deze boten worden in binnendijks gebied ingezet voor:
 - a. Ondersteuning van een OVRT.
 - b. Ondersteuning van het duikteam.
 - c. Ondersteuning van brandbestrijdings- en hulpverleningstaken.

³ Ieder OVRT in Gooi en Vechtstreek moet gaan voldoen aan de Landelijke Handreiking Grijp- en Oppervlakteredding. In 2021 wordt een ontwikkeltraject gestart om dit te realiseren. In de praktijk kan dit betekenen dat niet ieder OVRT aan deze eisen kan voldoen. Voor het voldoen aan de opkomsttijd van 15 minuten heeft dit geen gevolgen. Wanneer deze situatie ontstaat zal het betreffende OVRT worden voorbereid en geschoold voor de uitvoering van een grijpredding.

⁴ In het eerste uur na een ongeval loopt een slachtoffer het meeste risico op ernstige gezondheidsschade of zelfs overlijden. Tegelijkertijd is in dat uur ook de kans op een succesvolle redding en medische behandeling het grootst.

6. Een boot met trailer wordt geplaatst op de posten:
 - a. Loosdrecht.
 - b. Naarden
 - c. Nederhorst den Berg.
7. De opkomsttijd van een BHB is 30 minuten op de locatie van de lanceerplaats.
8. De BHB worden uitgerust met middelen voor het bestrijden van brand in 'natte' natuurgebieden.

3. Gebiedsbeschrijving

Voor incidentenbestrijding op het water wordt onderscheid gemaakt in vijf gebieden:

1. De Randmeren (Buitendijks- / SAMIJ-gebied).
2. De plassen.
3. Het Naardermeer.
4. De Vecht.
5. Het Amsterdam-Rijnkanaal.

Deze gebieden zijn hieronder beknopt beschreven.

3.1. De randmeren (SAMIJ-gebied)

Buitendijks water waar de brandweer op verzoek van de kustwacht optreedt in samenwerking met de KNRM. Op het water is zowel sprake van beroepsvaart als recreatievaart.

In het gebied⁵ is een aantal kleine eilanden gelegen die soms voor recreatie worden benut. Meest prominente object in het gebied is het eiland Pampus. Het gelijknamige fort wordt benut voor evenementen en er is een museum gevestigd.

Binnen een afstand van 200 meter van de kust (200 meter zone) ligt een aantal zones met natuur. In deze gebieden is het noodzakelijk om eventuele branden te bestrijden vanaf het water. De boten van de KNRM zijn geschikt om in dit gebied, in samenwerking met de brandweer, te opereren in het kader van brandbestrijding.

3.2. De plassen

Binnen het binnendijkse verzorgingsgebied van de brandweer Gooi & Vechtstreek is een aantal grote waterplassen gelegen. Op deze plassen is sprake van veel recreatievaart, in beperkte mate is er sprake van beroepsvaart.

In de plassen zijn eilanden gelegen die voor recreatie worden gebruikt gedurende de dag of bebouwd zijn met clubhuizen, schuren en soms recreatiewoningen. Bijzonderheid is een eiland in de Loosdrechtse plassen waar een watersportcentrum⁶ voor mensen met een beperking is gevestigd.

3.3. Het Naardermeer

Het Naardermeer onderscheidt zich van de andere plassen door natuurgebieden in dit gebied. De rietgebieden in zeer ondiep water en/of moerasgebied is een bijzonderheid. Daarbij loopt door dit meer een belangrijke spoorlijn die bij brand eventueel buiten gebruik gesteld moet worden.

Door de ondiepte kan in dit meer niet of nauwelijks worden opgetreden met brandweer hulpboten. De brandweer bereidt zich, samen met partners als natuurmonumenten, apart voor op natuurbrandbestrijding in dit gebied.

⁵ Voor het gebied is vanuit de SAMIJ-organisatie een risico-inventarisatie opgesteld. Deze is te vinden via <https://samij-regeling.nl/wp-content/uploads/2018/03/Risicoinventarisatie-03-2018.pdf>

⁶ Gelijk aan andere vergelijkbare instellingen heeft dit watersportcentrum de verplichting om een eigen organisatie te hebben voor het eerste optreden bij calamiteiten.

3.4. De Vecht

De Vecht is een belangrijke doorgaande vaarroute door de regio Gooi en Vechtstreek heen. Op deze route is sprake van veel recreatievaart. In beperkte mate is sprake van kleinschalige beroepsvaart. De Vecht is een belangrijke verbindingsroute tussen de verschillende plassen in de regio.

3.5. Amsterdam-Rijnkanaal

Het Amsterdam-Rijnkanaal is een drukke doorgaande vaarroute met veel beroepsvaart. Slechts een zeer klein deel van deze route valt onder het verzorgingsgebied van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek⁷.

Het belangrijkste risico is verbonden aan de kans op aanvaringen en incidenten met (gevaarlijke) lading. Gezien het kleine stukje dat valt onder het verzorgingsgebied van Gooi en Vechtstreek is de kans op incidenten zeer beperkt. Voor dit deel van het verzorgingsgebied is een interregionaal incidentenbestrijdingsplan vastgesteld. De BGV participeert in dit plan.

⁷ Deze situatie is van toepassing na de overgang van de gemeente Weesp naar de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland met ingang van 1 januari 2021.

4. Incidentenhistorie

Om een beeld van het risico te vormen wordt gebruik gemaakt van historische incidentcijfers. Hiermee kan niet alleen beeld gevormd worden van de hoeveelheid incidenten maar ook van het type incident en de locatie waar deze plaatsvinden.

4.1. Incidentenhistorie in cijfers

In onderstaande tabel zijn de incidenten op het water, op de eilanden of in de natuurgebieden in het water verwerkt in de periode 2016 tot en met het 1^e kwartaal van 2020.

Incidenttype algemeen	Incidentsoort	Aantal
Brand	Buitenbrand	9
	Gebouwbrand	1
	Natuurbrand	3
	Scheepvaart	15
	Brandgerucht/nacontrole	8
	Totaal incidenten brand	36

Dienstverlening	Algemeen	13
	Dieren	8
	Politie	5
	Totaal incidenten dienstverlening	26

Gezondheid	Gezondheid	5
------------	-------------------	----------

Leefmilieu	Verontreiniging oppervlaktewater	1
	Stormschade/wateroverlast	5
	Totaal incidenten Leefmilieu	6

Ongeval	Luchtvaart	1
	Waterongevallen	27
	Overig	1
	Totaal incidenten Ongeval	29

Veiligheid & Openbare orde		3
----------------------------	--	----------

Scheepvaart		4
-------------	--	----------

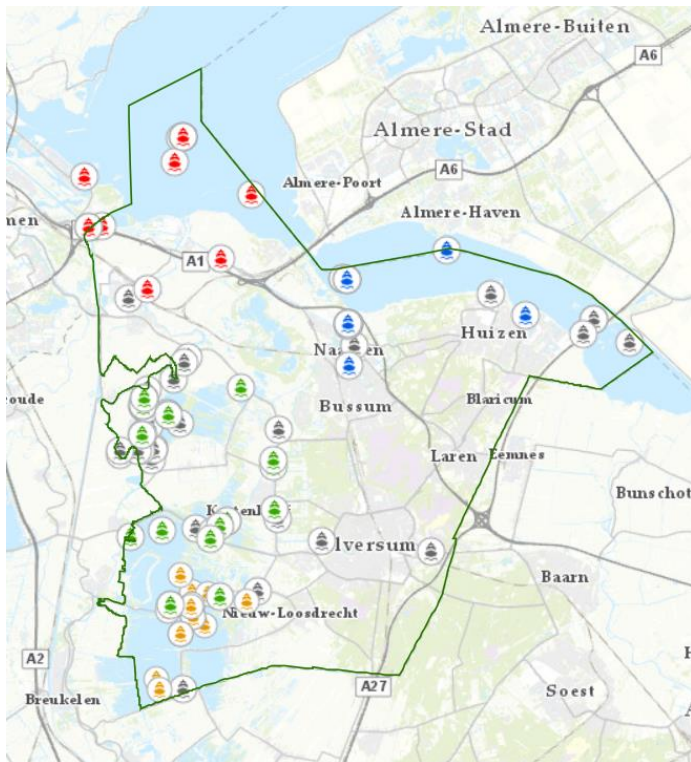
Totaal incidenten 2016 t/m Q1 2020	109
---	------------

4.2. Incidentenhistorie geografisch

Meldingen / inzetten waterongevallen

Meldingen / inzetten brandweer hulpboten

4.3. Algemeen beeld incidentenhistorie

Op basis van eerdergenoemde gegevens is het algemene beeld dat:

- De incidenten die plaatsvinden voornamelijk kleinschalig zijn met weinig of een beperkte impact.
- Het merendeel van de incidenten plaats heeft gevonden in het plassen gebied.

5. Risicobenadering vanuit scenario's

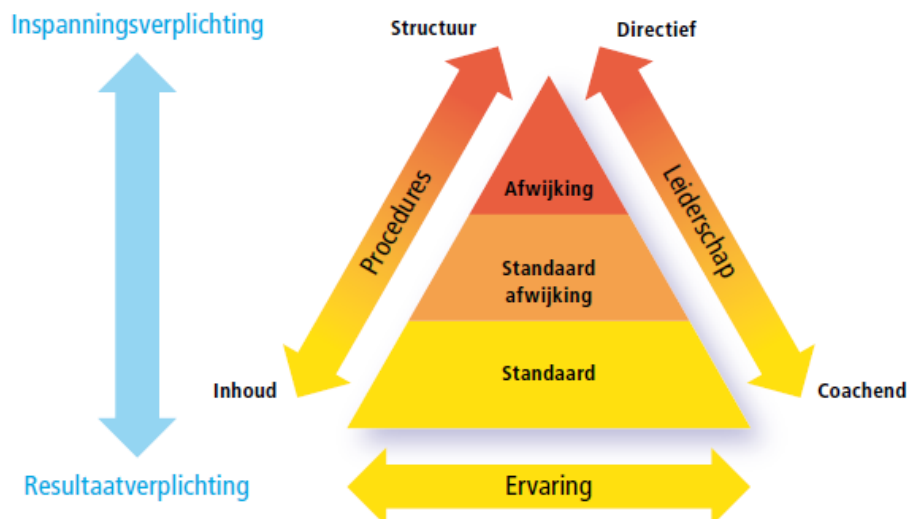
Op basis van de gebiedsbeschrijving en de historische incidentgegevens is een risicobenadering uitgewerkt op basis van scenario's. Op basis van deze benadering en de bijbehorende scenario's zijn de eerder beschreven kaders ontwikkeld voor de wijze waarop de Brandweer Gooi en Vechtstreek zich voorbereidt op de bestrijding van incidenten op het water.

De gebiedsbeschrijving, de historische incident gegevens en de uitwerking de risicobenadering op basis van scenario's zijn tot stand gekomen op basis van een zogenoemde expertbenadering.

Concreet betekent dit dat de genoemde elementen tot stand zijn gekomen op basis van de inbreng van experts en ervaringsdeskundigen vanuit de organisatie van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Ook zijn deze onderdelen van dit document afgestemd op beleidslijnen en aanpak van de Veiligheidsregio Flevoland.

5.1. Sturingsdriehoek als basis

De sturingsdriehoek wordt als basis gebruikt om de resultaat- en inspanningsverplichting van de Brandweer Gooi & Vechtstreek te beschrijven voor de bestrijding van incidenten op het water. Een afbeelding van de sturingsdriehoek is hieronder weergegeven.

In de sturingsdriehoek wordt onderscheid gemaakt in drie incidentniveaus:

1. De standaardklus

Veel voorkomende incidenten waarbij vanuit een zekere mate van routine wordt ingezet.

Vaardigheden spelen bij deze incidenten een belangrijke rol. Op deze klussen moet de brandweer Gooi & Vechtstreek zijn voorbereid en heeft de organisatie een resultaatverplichting.

2. De standaardafwijking

Incidenten die minder vaak voorkomen en die bestreden moeten worden met specialistische of extra eenheden. Extra afwegingen qua risico en veiligheid maken onderdeel uit van de inzet en interregionale ondersteuning kan noodzakelijk zijn. Er is weinig tot geen routine voor deze incidenten aanwezig en de Brandweer Gooi & Vechtstreek bereid zich slechts in beperkte mate voor op dergelijke incidenten. De organisatie heeft voor de aanpak van dergelijke incidenten voornamelijk een inspanningsverplichting.

3. De Afwijking

Uitzonderlijke incidenten die alleen bestreden kunnen worden vanuit interregionale samenwerking en met ondersteuning van landelijke expertise. De brandweer Gooi & Vechtstreek bereid zich niet specifiek voor op dergelijke incidenten. Wanneer deze voorkomen richt de brandweer Gooi & Vechtstreek zich uitsluitend op redding, berging en het stabiliseren van het incident binnen het eerste uur⁸.

5.2. Uitwerking in standaard scenario's

Als bijlage bij dit document is, op basis van de sturingsdriehoek, een uitwerking gegeven aan een aantal standaard scenario's. Hierbij is niet het doel om alle incidenten die voor kunnen komen in één document te vatten. Het doel is om een duidelijke indicatie te geven van het type incidenten dat tot de standaard, de standaard afwijking en de afwijking gerekend kunnen worden.

Het is onmogelijk om alle incidenten te benoemen en te verwerken in deze uitwerking. Een voorbeeld hiervan zijn bijvoorbeeld incidenten tijdens niet vergunning plichtige evenementen⁹. In de basis is de brandweer hierop voorbereid maar niet specifiek voor dit soort momenten.

⁸ Het eerste uur wordt gezien als gouden uur. Dit is het uur waarin voor slachtoffers de kans op levensreddend optreden of het voorkomen van grote gezondheidsschade het grootst is.

⁹ Voorbeelden zijn een sloepenrace, een zeilwedstrijd of andere evenementen die alleen een meldingsplicht kennen of 'spontaan' ontstaan.

Bijlage - Standaard scenario's brandweer Gooi & Vechtstreek op basis van sturingsdriehoek

1. Search and rescue (SAR) in binnen- en buitendijks gebied

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none">▪ Persoon te water.▪ Persoon te water buitendijks op een afstand van de wal <200 meter.▪ Reddingsduik binnen 1 uur na ondergaan slachtoffer, locatie bekend.▪ Zoekactie vermist persoon bij groot maatschappelijk belang.▪ Ongeval met recreatievaartuig met kans op letsel of gevaar voor verdrinking.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none">▪ Reddingsduik 1 uur na ondergaan slachtoffer bij gereede overlevingskansen.▪ Ongeval met beroepsvaartuig met kans op letsel of gevaar voor verdrinking.▪ Ondersteuning op verzoek KWC/RAV bij onwel wording of reanimatie op een recreatie- of beroepsvaartuig.▪ Assistentie politie in het kader van openbare orde en veiligheid.▪ Overige vormen van ondersteuning partners bij zoeken naar slachtoffers met geringe overlevingskansen.
Afwijking	<ul style="list-style-type: none">▪ Grootschalige en/of langdurige incidenten met veel slachtoffers in en op het water.▪ Incidenten met een hoog risico waarbij om veiligheidsredenen niet of slechts zeer beperkt kan worden ingezet door de brandweer en andere hulpdiensten. Dit kan ook een standaard incident zijn dat risicovol wordt door de omstandigheden waaronder het bestreden moet worden.

2 Grijp- en oppervlakteredding

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none">▪ Persoon te water op een afstand <15 meter van de wal.▪ Persoon te water op een afstand <200 meter van de wal.▪ Ongeval met recreatievaartuig met verdrinkingsgevaar voor opvarenden.▪ Persoon door het ijs gezakt.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none">▪ Ongeval met beroepsvaartuig met verdrinkingsgevaar voor opvarenden.▪ Incidenten op groot binnendijks water waarbij de inzet van brandweerboten noodzakelijk is voor het redden of bergen van slachtoffers.▪ Incidenten waarbij samengewerkt wordt met andere waterpartners.
Afwijking	<ul style="list-style-type: none">▪ Grootschalige en/of langdurige incidenten met veel slachtoffers in en op het water.▪ Incidenten in moeilijk bereikbare gebieden.▪ Luchtvaartincidenten waarbij het toestel in het water is neergekomen.▪ Incidenten met een hoog risico waarbij om veiligheidsredenen niet of slechts zeer beperkt kan worden ingezet door de brandweer en andere hulpdiensten. Dit kan ook een standaard incident zijn dat risicovol wordt door de omstandigheden waaronder het bestreden moet worden.

3. Reddingsduiken

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none">▪ Persoon te water, ondergegaan op een afstand van de wal <50 meter.▪ Persoon te water, ondergegaan op een afstand van de wal <200 meter.▪ Auto te water, aantal inzittenden <3.▪ Persoon onder het ijs op een bereikbare plek.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none">▪ Persoon te water, locatie ondergaan niet bekend of onduidelijk.▪ Incidenten in vaarroutes waarbij de inzet van duikers vanaf een eigen vaartuig of een vaartuig van de KNRM noodzakelijk is.▪ Persoon te water en ondergegaan in groot binnenwater.▪ Assistentie politie in het kader van openbare orde en veiligheid.▪ Overige vormen van ondersteuning partners bij zoeken naar slachtoffers met geringe overlevingskansen.▪ Incidenten waarbij samengewerkt wordt met andere waterpartners.

Afwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gezonken vaartuigen (beroeps- en recreatievaart) met ingesloten slachtoffers. ▪ Grootschalige en/of langdurige incidenten met veel slachtoffers onder water. ▪ Incidenten in moeilijk bereikbare gebieden. ▪ Luchtvaartincidenten waarbij het toestel in het water is neergekomen en slachtoffers onder water zijn ingesloten. ▪ Incidenten met een hoog risico waarbij om veiligheidsredenen niet of slechts zeer beperkt kan worden ingezet door de brandweer en andere hulpdiensten. ▪ Dit kan ook een standaard incident zijn dat risicovol wordt door de omstandigheden waaronder het bestreden moet worden.
-----------	--

4. Brandbestrijding

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleine natuurbrand op een recreatie eiland of in recreatiegebied. ▪ Kleine brand in gebouw of accommodatie op een eiland. ▪ Kleine brand op of in een schip (recreatie- en beroepsvaart) waarbij het schip aan de wal ligt.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwikkelde of zich ontwikkelende natuurbrand op een recreatie eiland of in recreatiegebied. ▪ Ontwikkelde of zich ontwikkelende brand in een gebouw of accommodatie op een eiland. ▪ Ontwikkelde of zich ontwikkelende brand op of in een schip (recreatie- en beroepsvaart) waarbij het schip zich op open water bevindt. ▪ Kleine brand op of in een schip op of in een schip (recreatie- en beroepsvaart) met slachtoffers. ▪ Kleine brand op een charterboot met een aantal passagiers <15. ▪ Kleine brand op een eiland of in een vaartuig waarbij een hybride-/alternatieve energiebron betrokken is.
Afwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwikkelde of zich ontwikkelende natuurbrand in moeilijk bereikbare gebieden. ▪ Grootschalige en/of langdurige incidenten voor brandbestrijding op een eiland, in recreatiegebied of in moeilijk bereikbare gebieden. ▪ Brand op chartervaart met één of meerdere slachtoffers. ▪ Brand op een schip met niet of verminderd zelfredzame personen waarbij het totaal aantal passagiers >15 is. ▪ Ontwikkelde of zich ontwikkelende brand op of in een schip (beroepsvaart) met ontbrandbare en/of gevaarlijke lading. ▪ Incidenten met een hoog risico waarbij om veiligheidsredenen niet of slechts zeer beperkt kan worden ingezet door de brandweer. ▪ Dit kan ook een standaard incident zijn dat risicovol wordt door de omstandigheden waaronder het bestreden moet worden.

5. Technische Hulpverlening (THV)

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleinschalige THV op een recreatievaartuig of een recreatie eiland in/op binnendijks gebied. ▪ Kleinschalige THV als gevolg van stormschade. ▪ Kleinschalige THV in geval van losgeslagen recreatievaart met risico voor de omgeving. ▪ Hulpverlening in binnendijks gebied ter ondersteuning van de ambulancedienst voor het vervoer van een slachtoffer.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ THV met betrokkenheid van meerdere vaartuigen en/of slachtoffers. ▪ Kleinschalige THV op beroepsvaartuig. ▪ THV met betrokkenheid van een voer- of vaartuig aangedreven op basis van hybride-/alternatieve technieken.
Afwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bekenning persoon of personen op een zinkend schip. ▪ Complexe beknelling op een beroepsvaartuig. ▪ THV als gevolg van een aanvaring tussen twee binnenvaartschepen. ▪ THV als gevolg van een aanvaring tussen een binnenvaartschip en een brug of sluis. ▪ Incidenten met een hoog risico waarbij om veiligheidsredenen niet of slechts zeer beperkt kan worden ingezet door de brandweer. ▪ Dit kan ook een standaard incident zijn dat risicovol wordt door de omstandigheden waaronder het bestreden moet worden.

6. Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS)

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleine gaslekkage zonder explosiegevaar op een recreatievaartuig aan de wal of in de haven. ▪ Kleine brandstoflekkage zonder explosie- en/of brandgevaar op een recreatievaartuig aan de wal of in de haven. ▪ Auto te water met uitstroom van brandbare en/of schadelijke stoffen waarbij een grijpredding uitgevoerd moet worden zonder in contact te komen met deze stoffen.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gaslekkage met explosiegevaar op een recreatievaartuig op open water, personen aan boord. ▪ Brandstoflekkage met explosie- en/of brandgevaar op een recreatievaartuig op open water, personen aan boord. ▪ Auto te water met uitstroom van brandbare en/of schadelijke stoffen waarbij een (grijpredding) uitgevoerd moet worden waarbij contact met deze stoffen niet te vermijden is.

Afwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gaslekkage met explosiegevaar op een binnenvaartschip op open water, personen aan boord. ▪ Brandstoflekkage met explosie- en/of brandgevaar op een binnenvaartschip op open water, personen aan boord. ▪ Gasbrand of brandstofbrand aan boord van een binnenvaartschip. ▪ Brand in gevaarlijke lading aan boord van een binnenvaartschip. ▪ Vrachtwagen of licht transportvoertuig te water met betrokkenheid en/of uitstroom van schadelijke en/of gevaarlijke lading. ▪ Redding of bevrijding van slachtoffers in of op het water waarbij contact met schadelijke stoffen niet te vermijden is. ▪ Inzet om een incident met gevaarlijk-/schadelijke stoffen op en om het water te stabiliseren. ▪ Inzet voor het bestrijden van de effecten van een incident met gevaarlijke stoffen door de inzet van waterstralen, het afdekken van vloeistoffen of het opvangen van lekkages. ▪ Incidenten met een hoog risico waarbij om veiligheidsredenen niet of slechts zeer beperkt kan worden ingezet door de brandweer. ▪ Dit kan ook een standaard incident zijn dat risicovol wordt door de omstandigheden waaronder het bestreden moet worden.
-----------	---

7. Luchtvaartincidenten boven water of waterrijke natuurgebieden

Standaard klus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Noodlanding klein vliegtuig zonder slachtoffers, locatie bereikbaar met voer- of vaartuig.
Standaardafwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neergestort klein vliegtuig met gewonde of overleden slachtoffers, locatie bereikbaar met voer- of vaartuig.
Afwijking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Noodlanding groot vliegtuig met groot aantal gewonde of overleden slachtoffers, locatie bereikbaar met voer- of vaartuig. ▪ Neergestort groot vliegtuig met groot aantal gewonde of overleden slachtoffers, locatie bereikbaar met voer- of vaartuig. ▪ Neergestort groot vliegtuig met groot aantal gewonde of overleden slachtoffers, locatie moeilijk bereikbaar. Resten vliegtuig verspreid over een groot gebied.